Yawar Mallku

Vikipedi, özgür ansiklopedi

Kondor'un Kanı (Quechua dilinde: *Yawar Mallku*, İspanyolca: *Sangre de cóndor*)[1], Jorge Sanjinés'in yazıp yönettiği ve Marcelino Yanahuaya'nın başrolde oynadığı 1969 Bolivya yapımı drama filmidir.

Yawar Mallku

Yawar Mallku *Blood of the Condor (Akbaba'nın Kanı)*	
Yönetmen	Jorge Sanjinés
Yapımcı	Ricardo Rada
Yazar	Jorge Sanjinés
Oyuncular	Marcelino Yanahuaya
Müzik	Alfredo Domínguez Ignacio Quispe Alberto Villalpando
Görüntü yönetmeni	Antonio Eguino
Kurgu	Jorge Sanjinés
Stüdyo	Ukamau Group
Dağıtıcı	Tricontinental Film Center (1973, ABD)
Çıkış tarih(ler)i	1969
Süre	70 dk
Ülke	Bolivya
Dil	Quechua İspanyolca İngilizce

İçindekiler

Filme kaynak teşkil eden olaylar

Film, "Cuerpo del Progreso"dan ("İlerleme Birliği") tıbbi bakım alan yerli bir Bolivya topluluğunun hikayesini anlatmaktadır. Barış Gücü niteliğinde[2] olan ve ABD destekli bu ajans yerli kadınları gizlice kısırlaştırmaktadır. Yerli halkın film yapımcısına anlattıklarına dayanan hikaye, kamuoyunda bir öfkeye yol açmıştır. Bolivya'daki Barış Gücü hakkında hükümetin soruşturma yaparak ajansın ülkeden sınır dışı edilmesiyle sonuçlanmıştır.

Çekim süreci

Yönetmen, Hollywood'daki profesyonel oyuncuları işe alma uygulamasının aksine amatör oyuncularla çalışmaya karar verdi. Bolivya'nın Quechua köyü Kaata'ya gitti. Ancak Quechua çiftçileri başlangıçta oynamak istemiyorlardı çünkü hasat mevsimiydi. Sonunda yerel törende birlikte çalıştılar. Bunun üzerine topluluk lideri Marcelino Yanahuaya da filmde oynadı.[3] Ancak Kallawaya kültür bölgesinde yer alan Kaata köyü, gerçek zorunlu kısırlaştırmaların yapıldığı yer değildi ve başlangıçta planlanan olaylardaki gerçek kişileri kullanarak yarı-belgesel nitelikte bir film olma özelliğinden vazgeçilmesi filmi (gerçek olaylardan esinlenen) kurgusal bir öyküye dönüştürdü.[4]

Gösterim

Filmin sinema salonlarında gösterilmesi ABD tarafından yapılan baskı nedeniyle engellenmek istemiş ve sinema salonları devlet tarafından kapatılmıştır. Ancak halkın başlattığı protesto eylemleri üzerine filmin oynatılmasına izin verilmiştir. 1971'de sol eğilimli General Juan José Torres'in başkanlığında ABD'ye bağlı Bolivya Barış Gücü ülkeden gönderilmiştir.[3]

Konusu

Yerli bir Bolivya topluluğu tıbbi bakım aldıkları ajansın kadınları gizlice kısırlaştırdığını anlayınca yabancılara saldırır. Saldırganlar yetkililer tarafından vurulur. Filmin kahramanı, kardeşi için umutsuzca tıbbi bakım arar, ancak uygun bakım için para eksikliği nedeniyle kardeşi ölür.[3]

Kaynakça

- *Revolutionary Cinema: The Bolivian Experience*, Jorge Sanjinés. In: Julianna Burton (editor). *Cinema and Social Change in Latin America: Conversations with Filmmakers* (https://books.google.com/books?id=kSHW853yjxIC&pg=PA44&lpg=PA44&dq=Marcelino+Yanahuaya.&source=bl&ots=QMsGGg4xvD&sig=9aSoHaOjWB-QcMEwOZe8MbNqm80&hl=en&sa=X&ei=KZ4qUJSWCcyn0AHg1ICICg&ved=0CDAQ6AEwAA#v=onepage&q=Marcelino%20Yanahuaya.&f=false). University of Texas Press, 1986. 0292724543, 9780292724549 **(İngilizce)**
- Blood of the Condor (http://www.screenslate.com/articles/blood-condor), Screenslate, Article, John Dieringer, 05 September 2016 **(İngilizce)**
- Blood on the Condor (1969) (https://mydylarama.org.uk/Blood-on-the-Condor-1969), Mydylarama, 20 May 2013, by Tilly Lunken (Palestinian Film Festival - London 2013) **(İngilizce)**
- Movies featuring the Indigenous Peoples of Bolivia (http://www.nativeamericanfilms.org/bolivia.html) - *"YAWAR MALLKU - Sangre de cóndor"*, Nativeamericanfilms **(İspanyolca)**, Erişim Tarihi: 05 Mayıs 2022
- le Sang du condor (Yawar mallku) (https://www.larousse.fr/encyclopedie/film/le_Sang_du_condor/8714), Larousse.fr **(Fransızca)**, Erişim Tarihi: 05 Mayıs 2022

Dipnotlar

1. **^** Julio Calvo Pérez, Daniel Jorques Jiménez: Presentación. En: Julio Calvo Pérez, Daniel Jorques Jiménez: Estudios de lengua y cultura amerindias II: lenguas, literaturas y medios : actas de las IV Jornadas Internacionales de Lengua y Cultura Amerindias, Valencia, 17–20 de noviembre de 1997. Universidad de Valencia, 1998, S. 3–32, hier S. 17. **(İspanyolca)**
2. **^** Geidel, Molly. "Sowing Death in Our Women's Wombs": Modernization and Indigenous Nationalism in the 1960s Peace Corps and Jorge Sanjinés' Yawar Mallku. American Quarterly - Volume 62, Number 3, September 2010, pp. 763-786 **(İngilizce)**
3. **^** ***a b c*** Stephen M. Hart (2004). *A Companion to Latin American Film* (https://books.google.com/books?id=QGiRtopmuk4C&pg=PA69). Boydell & Brewer Ltd. ss. 69-. ISBN 978-1-85566-106-6. Erişim tarihi: 11 Ağustos 2012. **(İngilizce)**
4. **^** Licette Carrasco Osses: *Notas para un debate desde Yawar Mallku y La nación clandestina. (https://ukamau.org.bo/fundacion/wp-content/uploads/2020/09/475677098-Libro-Notas-Para-Un-Debate-desde-Yawar-Mallku-y-La-Nacion-Clandestina.pdf)* Pandemia Ediciones, La Paz (Bolivia) 2020. S. 42, 58. **(İspanyolca)**

Dış bağlantılar

- IMDb'de *Blood of the Condor* (https://www.imdb.com/title/tt0065228/)

Ayrıca bakınız

- Latin Amerika sineması